

ЕФЕКТИВНІСТЬ ЕКОНОМІЧНОГО І СОЦІАЛЬНОГО МЕХАНІЗМУ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПІДПРИЄМСТВА

Протягом останнього десятиліття однією з найбільш поширених причин виникнення фінансової кризи і банкрутства сільськогосподарських формувань була відсутність ефективної системи здійснення фінансової безпеки.

Система показників оцінки фінансової безпеки сільськогосподарських формувань потребує подальшого розвитку з урахуванням умов сьогодення і впливу факторів зовнішніх і внутрішніх ризиків, ефективності використання фінансових ресурсів сільськогосподарських формувань.

Однією із найважливіших умов стійкого зростання сільськогосподарських формувань є забезпечення високих кінцевих результатів фінансової діяльності, наявність ефективної системи фінансової безпеки, змістом якої виступає розробка і реалізація комплексу заходів щодо захисту фінансових інтересів від зовнішніх і внутрішніх загроз.

Для підприємств сільського господарства, що функціонують в умовах постійно високого рівня зміни факторів зовнішнього і внутрішнього середовища, роль та значення фінансової безпеки значно зростає.

Тому практикою функціонування сільськогосподарських підприємств у ринкових умовах підтверджено, що однією з найбільш поширених причин виникнення фінансової кризи і банкрутства підприємств є відсутність ефективної системи їх фінансової безпеки.

Отже, від рівня фінансової безпеки залежить як ефективність економічного і соціального механізму сільськогосподарського підприємства, забезпечення роботою його працівників, так і рівень та умови їх життя.

Специфічні особливості сільського господарства як галузі вимагають окремого підходу.

У деталізованому вигляді фінансова безпека сільськогосподарського підприємства може бути представлена як:

- стан ефективного використання фінансових ресурсів, що відображається в додатних значеннях показників рентабельності, якості менеджменту, фондівіддачі й оборотності активів, фінансових інтересів;
- забезпечення оптимальної структури капіталу;
- підтримання курсової вартості цінних паперів;
- збільшення норм дивідендних виплат;

- наявність перспектив подальшого розвитку.

Економічна суть фінансової безпеки проявляється в комплексі організаційно-економічних заходів, які забезпечують стійкість до впливу природних та економічних ризиків, достатній рівень кредитоспроможності й інвестиційної привабливості, а також позитивну віддачу вкладеного капіталу.

Процес забезпечення фінансової безпеки підприємства можна розглядати і як процес запобігання можливих збитків від негативних впливів на економіку підприємства в різних аспектах роботи його служб по забезпеченню прибутковості і перспективності бізнесу.

Форми підприємницької діяльності в аграрній сфері передбачають значну їх різноманітність, для кожної з яких характерні певні особливості здійснення виробничо-господарської діяльності, свої переваги й недоліки і залежно від цього отримання відповідних фінансових результатів за певний звітний період.

Внутрішнє фінансове середовище характеризує систему умов і факторів, що визначають вибір організації і форм фінансової діяльності з метою досягнення найкращих її результатів, що знаходяться під безпосереднім контролем керівників і фахівців фінансових служб формувань.

Особливістю здійснення стратегічного аналізу є те, що він є не тільки ретроспективним, але і прогностичним, тобто оцінює перспективний стан системи фінансової безпеки формувань.

Існування майже всіх видів сільськогосподарських формувань потребує їх подальшого розвитку та створення відповідних умов, за яких максимально розкриється їх економічний та соціальний потенціал.

Принципово важливим є збереження такого різноманіття форм сільськогосподарських формувань, що забезпечує, з одного боку, свободу вибору для робітників аграрної сфери, а з іншого – є об'єктивною умовою ефективного функціонування ринкової системи.

Найважливішим у діяльності підприємств сільського господарства в умовах ринкового середовища є визначення стратегії фінансової безпеки. Виходячи із загального визначення, стратегія фінансової безпеки є одним із видів функціонуючої стратегії підприємства, яка забезпечує захист його фінансових інтересів від різного виду загроз шляхом формування довгострокових цілей такого захисту, вибору найбільш ефективних шляхів їх досягнення, адекватного коригування напрямків і форм, захисту при зміні факторів і умов фінансового середовища його функціонування.

Практично всі задачі економічного розвитку сільськогосподарських формувань, розширення обсягу і відновлення складу його активів вимагають збільшення суми фінансових ресурсів. Вибір джерел формування цих ресурсів, а також мінімізація вартості їх залучення значною мірою визначають рівень економічної незалежності сільськогосподарських формувань й ефективності їх господарської діяльності.

Отже, стратегія забезпечення фінансової безпеки сільськогосподарських формувань є невід'ємною складовою частиною загальної стратегії їх економічного розвитку.

Література:

1. Кашенко О.Л. Системне уявлення фінансів / О.Л. Кашенко. – Суми: Видавництво «Довкілля», 2001. – 98 с.
2. Мікуліна М.О. Фінансова діагностика сільськогосподарського підприємств: можливості традиційного підходу / М.О. Мікуліна // Вісник СНАУ. Серія «Фінанси і кредит». – 2005. – №1. – С. 26-34.
3. Мікуліна М.О. Фінансова безпека розвитку сільськогосподарських формувань/ М.О. Мікуліна, Ю.В. Скрипник // Вісник Сумського національного аграрного університету. Серія „Фінанси і кредит”. – 2007. – №2. – С. 132-137.
4. Оцінка, аналіз, планування фінансового становища підприємств: науковометодичне видання / За ред. проф. А.В. Чупіса. – Суми: Видавництво «Довкілля», 2011. – 404 с.